

Vegyes tartalmu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön.	Előfizetési feltételek: Egész évre 6 ft. Félévre 3 ft. Negyed évre 1 ft. 50 kr.	Hirdetések díjai: a háromhasábos petitors első hirdetésnél 4 kr., többszöri- nél 3 kr. Kincstáriilleték minden egyes beigtatásért 30 kr.
Szerkesztői iroda: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskeken.	Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékkel együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven fölvételnek a kiadóhivatalban. Kérjük az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legfőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.	Kiadóhivatal: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Becskeken, hova az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

Előfizetési felhívás

„Torontál”

1882. évi I-ső negyedére.

Tisztelettel felkérjük előfizetőinket, hogy megrendeléseiket minél előbb megtenni sziveskedjenek, hogy a lap pontos szétküldésében fennakadás ne történjék.

Az előfizetési pénzek egyszerű póstaútlványnyal a „Torontál” kiadóhivatalához (Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájába) czimzendők.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 6 ft. — kr.
Fél évre 3 ft. — kr.
Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.

Nagy-Becskeken, 1882. évi jan. 5-én.

A „Torontál” kiadóhivatala.

N.-Becskeken, 1882. jan. 5-én.

n. — Uj esztendő kezdődött — kicsi új mértéke a végtelen időnek — s e kezdet ünnepélyes alkalomra újra bebizonyította, hogy az az erős viszony, mely a Tisza-kormány s a nemzet által választott országgyűlés többsége közt már régi, ma is törhetlenül megvan, és még szilárdabb alakban megy át a jövőbe. Azon üdvözlés alkalmából constataljuk ez öröndetes tény, melylyel a minis-terelnököt pártja újév reggelén meg-tisztelte. Oly demonstratio volt ez, mely amig új erőt kölcsönöz kormányának, párt-nak egyaránt, addig megnyugtatólag kell annak hatni a nemzetre is, mert ennek érdekei istápolására s óhajai megvaló-sítására nézve erős kormány s azt támogató szilárd többség képezik a legnagyobb garantiát.

Tulajdonképeni politikai jellege nem igen volt e fogadtatásnak. Kevés szó volt az országgyűlésre váró teendőkről s azon elvekről, melyek hivatják a jövő tevékenységet szabályozni. A szabadelvű párt szónoka gróf Csáky említette meg csak futólag ily teendőket pénzügyeink fokozatos rendezését, a közigazgatási

szervezet javítását, a büntető eljárást, a magánjogi kodifikációt, az ipar előmoz-dítását, a folyamok szabályozását, s a minis-terelnök is csak futólag reflectált ezekre. Oka az, mert az országgyűlés működésének programja praecizirozva volt, a trónbeszédben s az arra adott felirathban, a program az anyagi érdekek előmozdi-tásának szigorú programja, s ennek ki-magasló főpontjait épen pénzügyeink ren-dezése, közigazgatásunk, igazságszolgá-latásunk alapos szervezése, vasuti és közlekedésügyi politikánk nemzeti érdekü kiépítése, folyamszabályzás, iparügyi ren-dezés stb. képezik.

Az üdvözlésnek, hogy ugy mondjuk, leginkább emberi motívumai voltak, s legnagyobb mérvű bizalmi tüntetés volt az a többség részéről vezére iránt, mind az üdvözlés, mind pedig a minis-terelnök válasza czélul vette azon kölcsönös ra-gaszkodás és bizalom kifejezését, amelylyel a párt és vezére egymás iránt viseltének, amely tüntetésnek kiváló jelentősége épen most az ellenzék részéről jövő némelykor nagyon is heves támadásokkal szemben tűnik ki.

A bizalom és ragaszkodás kifejezése a párt részéről közvetlen s a legmelegebb hangú. A párt szónoka büszkén utal a tényre, hogy a nemzet az utóbbi választásnál a szabadelvű pártot erőteljesebb számban ismét többségül küldé az ország-gyűlésre, hogy ügyeit Tisza vezérlete alatt tovább fejlessze s ennek alapján önérzetesen constatalja, hogy a haza nagy többsége teljes bizalommal és ragasz-kodással viseltetik a párt és vezére iránt. Vedd ezt — így apostrofálja a párt nevében Tiszát — megérdemelt jutalmul hazánk felvirágzására és jólétére tett eddigi fáradozásaidért. Ne keserítsék el lelkedet némelyeknek ellened szórtrágalmi és vadaskodásai, melyeket a nemzet többsége, mely politikádat magáénak fo-gadva, teljes önérzettel vissza-utasít.

Tisza államférfiúi avatossággal s meleg érzellemmel válaszolt. A nehéz körülményekre utalt, melyek közt az ország különleges viszonyai miatt a körül-tekintő ovatosságnak, a semmit kockára nem tevő higgadságnak együtt kell járni a haza és nemzet jólétéért halálra is kész lelkesedéssel. Elismeri, hogy ily törekvések közepette, midőn sokszor a jóról le kell mondani a kivihető kedviért, midőn sokszor áldozatot kell követelni, nemcsak anyagiakat, hanem áldozatot az érzelmetől is — egy bizonyos fokig

természetes, hogy azok, kik ily hivatásra vállalkoznak, megtámaszkodásoknak, rágalmaknak vannak kitéve. „De nem tagadom, minden feladat közt leg-nehezebb az, mikor önmagában az emberben a hazafinak le kell győznie az embert. Erre egyes ember ereje nem elegendő, erre erőt nekem csak barátainnak, elvrokonaimnak támogatása, nem ingadozó barátsága nyújthat.”

E megható és fölemelő jelenet után tehát ismét constatalni lehet, hogy a szabadelvű párt s a kormány közti vi-szonyok az őszinte kölcsönös bizalom által vannak áthatva, hogy e viszonyt még csak erősítették s ez őszinte bizalmat még csak fokozták a szélsőbal egyik tagjának a kor-mány elnök ellen tett méltatlan kifakadásai. Bátran elmondhatjuk, hogy kormány és párt közt nagyobb összhang mint ma még sohasem uralkodott. Mi sem zavarja ez összhangot, és nincs oly irányzat, mely kielégítést magában a párt kebelében nem találja.

A viszonyoknak ily alakulása a kormány pártja között kezesség arra, hogy a törvényhozási teendők szerencsésen fog-nak befejezteni, s az anyagi érdekü munkaprogram ez egyetértés s kölcsönös támogatás alapján az ellenzék bármily fogásaival szemben is a haza hasznára meg fog valósítani. Adja Isten, hogy az új év eleje által nyújtott szép kilátást annak vége teljesen megvalósulva találja!

Torontálmegye törvényhatóságának 1881. évi december hó 29-én tartott rendkívüli közgyűléséből.

Hertelendy József főispán úr ö méltósága a szokottnál nagyobb számban egy-begyült bizottsági tagokat üdvözölve, előadja, hogy a közigazgatási bizottság választott tag-jainak fele része az év végével kilépven, ezek helyeinek betöltése, az igazoló választmány újja alakítása, a bíráló választmány kiegészí-tése, a megyék háztartásáról szóló törvény-javaslat tárgyalása és a naponként növekedő inség enyhítése czéljából teendő intézkedések megállapítása s egyéb folyó ügyek tárgyalása végett szükségesnek tartotta a mai napra rend-kívüli közgyűlést hívni össze. Erre a jelen-voltak eljenzése között a gyűlést megnyitottnak jelenti ki.

Elnökölő főispán úr az eddigi szokást tartva szem előtt, első sorban a választásokat tartja megteendőnek. Választandó 5 közigaz-gatási bizottsági tag a kilépett Dániel János kir. tanácsos, Demkó Pál, Vecsey István és Papp Simon valamint az elhunyt Szávits Döme helyére; az ujon alakítandó igazoló választmányba három tag és Szávits Döme

elhalálózása folytán a bíráló választmányba egy tag, felhívja a megye bizottságát, hogy a választást a törvény értelmében titkos szavazás útján ejtse meg. E czélra Kovách Ágoston kir. tanácsos elnöklete alatt sza-vazatszedő küldöttségi tagokul Bielek Vilmos és Murgu Péter bizottsági tagokat nevezte ki s a szavazás tartamára a gyűlést ¼ órára felfüggeszti.

Befejeztetvén a szavazás, a szavazatszedő küldöttség elnöke annak eredményét a követ-kezőkben jelenti be.

Beadott összesen 56 szavazat, ezekből a közigazgatási bizottsági tagságra nyert:

1. Dániel János kir. tanácsos 55,
2. Demkó Pál 54,
3. Vecsey István 51,
4. Urbán Andor 46,
5. Papp Simon 41 szavazatot.

A igazoló választmányi tagságra legtöbb szavazatot nyertek Vattay Miklós, Vecsey István és Eisenstädter Ignátz.

A bíráló választmányi tagságra Pánits Lyubomir 49 szavazattal választott meg. Elnökölő főispán úr, miután a megvá-lasztottakat mintilyeneket kijelenti, a magarészér-ről az igazoló választmány elnökül Schäffer Antal, helybeli esperes és pápai kamarást, je-jaiul pedig Dr. Demkó Pál, Petrovits Emil és Fuchs Sebő bizottsági tagokat nevezte ki.

A napirend első tárgya a nm. m. kir. belügyminis-teriumnak a szolgabírói hivatalsszolgák rendszeresítését megtagadó leirata volt.

Az állandó választmány ezen szolgál állások nélkülözhetlenségére tekintettel azok engedélyezése érdekében újabb feliratot hoz javaslataba.

Tallian Béla alispán pártolja az ál-landó választmány véleményét, mert tart tőle, hogy az új év alkalmával azon sokoldalú te-endő, melyek a szolgabírói hivataloknál ed-digéig a csendlegények által láttattak el, szol-gálat nélkül hagyatva, a közigazgatás menetét megakasztják.

Belicska Benő szolgabíró részletesen indokolja a hivatalsszolgák szükségét; ezek nélkül hivatal el nem lehet. Azt kívánni, hogy a szolgabírói tiszti legényét engedje át, jog-talan volna, mert a tiszti legény a szolgabíró járandóságának kiegészítő része, őt a szolga-bíró látja el élelemmel és lakással. A maga részéről inkább lemond a tiszti legényről és kér egy hivatalsszolgát. Végül utal arra, hogy az abszolút korszak alatt is voltak csendőreink, de azért a szolgabírók 2-4 hivatalsszolga felett is rendelkeztek.

Gergelyi László a hivatalsszolgákon kívül minden szolgabíró mellé egy lovas leg-ényt is szükségesnek tart. Ezek nélkül azon községek, melyek egyszermind járási székhelyek, lesznek kötelesek minden sürgős ren-deletet továbbítani és ekként a járás többi községeit érdeklő összes küldönczszolgálatot egy község teljesíteni, ami az egyenlő teher-viselés elvével ellenkeznék.

Határozatilag kimondatott, hogy úgy a szolgabírói hivatalsszolgák mint a lovas legé-nyek engedélyezése érdekében a nm. m. kir. belügyminis-teriumhoz felirat intéztessek azon

TÁRGYA

Búcsu a házamtól.

Ira: Jókai Mór. — „A Hon” új évi számából.

Utban állsz már te is, épen mint a gazdád, A kinek már senki sem veheti hasznát. Odadnak jó olcsón: csak venné valaki, Párisnak, Berlinnek, csak vándorolna ki; Biztatják szép szóval: „ágyi! tala ki!”

— No de én maradok, s te mégy el fölülem. Nekem volna szárnym, mégis te repülensz. Porrá, sárrá válhatsz, eltakarítottal, Jó messze, a hová emberzaj nem hatol: Verem tölteléknek; — ott nagyot alhatol.

Nem siratlak ám meg, édes lakóházam! Találók náladnál jobbat akárhányat; — Hanem nem keresek; — megyek bérlakosnak; Nem való poéta háztulajdonosnak; Maradjon ő ura csak a papirosnak!

Sok hivatallal járt, most is fázom tőle; Adóiv, népszámla kitöltőgetője, Rendőrségnek cseléd bejelentgetője, Adóhivatalnak örök fizetője; — S mindezen dolgoknak hű elfelejtője.

Mégis elővesz egy-egy méla gondolat, Mikor úgy messziről meglátom a falad,

Hosszu sáros utcán végig bandukolva, (Egy kicsit messzire is valál kitolva: Ottan látszik már a kalvária dombja.)

Hirdeti messziről, hogy kinek a háza? A külső falát is gyöngyben felcífrázza Egy-egy papirfoszlány, szélben lengedező; A veresen „Soma”, a zöldellőn „Dezső.” — A többit zsákjába dugta a rongyszédő.

Ezek az ablakok látták azt a pompát, A minőt Budapest nem lát századon át. A mily hosszú utca, olyan végig zászló; Ezernyi ezer nép, aztán száz meg száz ló; Koszoru és virág csizmaszárig gázló!

Ezek az ablakok mind utcára néznek, Kellemetes tárgyak demonstráló kéznek: Ők szevedének ki, mind a tizenketten, Hogy németül szólta a bécsi banketten. Beverték. — Hát azt is köszönettel vettem.

A házam „státzio” Kalvária mentén; Ott áll a kapunál fulkében egy szent kép. Áhitatos népek az egész nagy héten Körül térdeltek, s énekeltek szépen Németül és tótul, — s az jól esett nekem.

Valahány halottat temetőbe vittek, Az mind az ablakom előtt ott pihent meg. Itten végzett a pap a jámbor kimulttal. Délutáni álmat circumdederuntal És gyászzené mellett de sokszor aludtam!

Más zaj nem volt; soh se láttam ily jó népet: Rendőr ide csak úgy egy ünnepnap téved. Két kutyádmagammal örködtem e várba; Koldus, kéregető, özvegyasszony, árva Tudta, hogy az ajtóm soha sincs bezárva.

S belül is csak olyan csendes volt a telked; A szeretet tartott össze minden lelket. A ki benned lakott, mind hozzám tartozott, Örömben, búmban velem megosztozott; Iljan jött; itt véntül; soha sem változott.

Házi állatoknak egész nemzetsége; Azok közt is itt benn örök volt a béke; Tanultak ildomot az öreg gunártul, Mikor estenden az udvaron sétáltunk, Ugy elbeszélgetett ott tipogve hátul.

— Ezek is mehetnek most már, merre látnak! Vége van a régi falusi világnak! Ur lesz a gazdátok ezután, nem paraszt: Mije volt, itt-amott elhagyogatja azt; Hát te szép virágos kertem kire maradsz?

Örök tavasz volt itt; egy hervadt, nyílt másik, Megtartotta zöldjét uj virág nyitásig. Nyíló virágbimbó beszédét halgattam, Lehulló levélnek gondom átaladtam. — Nyilhatnak, hullhatnak már ez tán miattam!

Jönek a csákpányval; telő és fal ledől; Senki sem kérdezi: mi lehetett belől?

Miről gondolkoztak, a kik itten laktak? Mi titkai voltak e csöndes falaknak? Elmúltak: utánuk még nyomot se hagytak.

A hol most dülök az íróasztalomra, Itten megy végig a tramway majd robovga; A hol most a muzsák suttognak sub rosa, A hol a pegazus lépteit aprózza: Elfoglalja helyét a praktikus próza.

Igy van jól! Ez illik! Ez a világ sorja, Hogy a mi utban áll, magával sodorja. Nem érzőgünk sokat: düljön, a mi régi! Mi magát túlélte, fejszét, kapát néki! Jöjjenek helyébe új kor jelenségi!

Magam is segíték, mikor lerombolják. — Valahol eltérek, hisz a világ oly tág! — A hány köved le hull, szivemről esik le. Irigység, kajánság benne nem botlik be. S nem szür többé szemet a szentképes filke.

S majd jön az utókor, és azon a helyen, A hol én mostan a kadenciát verem, Ércztáblát emel föl, s arra lesz felróva, A mi hirem, nevem nagy soká megóvja: — „Itt van az omnibus le- és felszállója!”

kérelmekkel, hogy ez ügyben hozandó határozatát január hó 10-éig közölni méltóztassék.

Következett a megyék háztartásáról szóló törvényjavaslat tárgyalása. Történeti epilog gyanánt megjegyezzük, hogy a törvényjavaslat törvényhatóságunk által a szeptemberi őszi közgyűlésen egy ízben már tárgyalott. — Torontálmegye azt elveiben helyesnek, a gyakorlati élet követelményeinek megfelelőnek és az önkormányzat szellemével összhangzóknak találta, de hangsúlyozta, hogy a törvényjavaslatban megyénk részére előirányzat javadalmazás közigazgatási szükségleteinkre távolról sem elégséges. Nélkülözvén a részletes költségvetéseket, a kérdésben akkor csak általánosságban nyilatkozhatott. Most, hogy az egyes megyék költségvetésirányzatai nyilvánosságra juttottak, megyénk alispánja azokat részletes és beható tanulmány tárgyává tette. Tanulmányai eredményét egy terjedelmes, szépen kidolgozott indokolt felterjesztésbe foglalta össze. A közgyűlés osztatlan figyelemmel és tetszéssel hallgatta a meggyőző érvekben gazdag előterjesztést, melyet egész terjedelmében ide igtatunk:

Tekintetes törvényhatósági bizottsági közgyűlés!

Az 1881. évi október hó 31-én 24303. sz. alatt kelt előterjesztéssel volt szerencsém a tekintetes törvényhatósági bizottság becses figyelmét felhívni azon körülményre, hogy a megyék háztartásáról szóló törvényjavaslatban Torontálmegye részére előirányzatba vett javadalmazás tényleges szükségleteinknek távolról sem felel meg és egyben javadalmazásunknak az 1882-ik évi megyei költségvetés alapul vétele mellett évi 170.000 frtra leendő felemelése érdekében a melyen tisztelt képviselőházzal felirati felterjesztést voltam bátor javaslatba hozni.

Ezen felterjesztés nem volt teljesen eredménytelen, mivel a melyen tisztelt képviselőház közigazgatási bizottsága az eredetileg 117.900 frtyi javadalmazást a magas kormány hozzájárulásával 150.200 frtra emelte fel.

A javadalmazás felemelésének indoka azonban nem a tettes megye közönsége által kért és elengedhetlenül szükségesnek jelzett személyszaporítási részleges engedélyezésében, hanem egyedül azon körülményben keresendő, hogy azon, mintegy 34.000 frtot tevő összeg, mely a megyék háztartásáról szóló törvényjavaslat elkészítéskor Torontálmegye költségvetésének fedezeti részénél a volt nagy-kikindai kerületi pénztár és egyéb alapok terhére vételtel számításba, figyelemmel arra, hogy ezen alapok a közel jövőben eddigi rendeltetésüktől elvonatnak, az állami javadalmazás terhére iratott. Maga a szükséglet nem, hanem csak a fedezeti mód változott. — Az évek hosszú során oly sokszor előadott panaszunk, megújított kérelmünk ez alkalommal is a pusztában kiáltó szóként hangzott el. Feliratunk kitűzött célját, a megyénk részére megállapított személyzet létszámának emelését, nem érte el.

A tekintetes közgyűlésnek még élénk emlékezetében lesznek azon panaszok, melyek a személyzet elégtelensége miatt a központi és járási tisztviselőik által hangoztatott és folyton hangoztatnak, nem mosódott még el azon számtalan feliratok emléke sem, mik a létszám emelése érdekében a nmeltóság m. kir. belügyminiszterhez mentesztettek, eredménytelenül. — Ugyan ezért elégnék tartom a tényleges szükséglet konstataálni, anélkül, hogy e helyütt annak bővebb indoklásába bocsátkoznám.

Elérve a szükséglet, kötelességemnek ismerem a tettes közgyűlést újból felkérni, hogy minden rendelkezésére álló törvényes eszközzel oda hatni méltóztassék, hogy e szükséges segítő legyen és törvényhatóságunk a rája nehezedő feladatoknak korunk igényeihez mértén megfelelően. Midőn a kezdetben hivatkozott előterjesztésemet megtevéim, nem voltam birtokában azon adatoknak, melyek megyénk javadalmazásának megállapításánál alapul vettek; nélkülöztem a megyénkkel hasonló nagyságú törvényhatóságok részletes költségvetését és ekként a személyszaporítási szükséglet és a törvényjavaslatban előirányzott összeg elégtelenségét inkább általános szempontokból lévén kénytelen indokolni, a részletesség színvonaláig fel nem emelkedhettem és a nagyobb törvényhatóságok költségvetésének összehasonlításából jogos kérelmünk támogatására érveket nem merítettem.

Most, hogy mindezen adatok rendelkezésre állanak, nem mulaszthatom el törvényhatóságunk részletes költségvetését újból leglalás alá venni, azt az általam tapasztalt szükségletekhez mértén előzetesen egybeállítani, ezen és a magas kormány által szerkesztett költségvetés közti különbséget tételenként föltüntetni és ezen eltéréseket indokolva a tekintetes közgyűlést tisztellettjesen kérni, miszerint a költségvetést magáévá téve, annak engedélyezése végett a melyen tisztelt képviselőházat újlag felkérni méltóztassék.

Azon indokokon kívül, melyek e költségvetés mellett törvényhatóságunk viszonyaihoz mérhetőek, igen lényegeseknek kell tartanom azokat, a melyek más nagyobb törvényhatóságok költségvetésében foglaltak, mert ha egy népesség területi nagyság és egyéb a közigazgatás szempontjából figyelemre méltó viszonyok tekintetében velünk egyenlő törvényhatóságra nézve, bizonyos általunk is sürgetőleg kért tisztai állások szükségességeket ismertetnek el és engedélyeztetnek, nem tekinthető fel, hogy ugyanakkor ezen állások meggyenlőlt megtagadjatnának.

Két törvényhatóság költségvetését tartot-

tam különösen Torontálmegyével részletesen összehasonlítani: Pest-Pilis-Solt—Kis-Kun és Bács-Bodrogh megyéit, és erre tekintettel nem mellőzhetem a törvényhatóságok között a statisztikai összehasonlítást sem.

Pest-Pilis—Kis-Kunmegye területe	12593 □-km.
Népszázezer kilométer Bácsé	11079
Torontálmegyei	9495
A lakosság száma Pestmegyében	840,000
Bácsban	609,000
Torontálban	517,000
A községek száma Pestmegyében	185
Bács-Bodrogh megyében	124
Torontálban	227

Tehát míg a terület és népesség tekintetében e két törvényhatóság Torontált felülmúlja, a községek száma nálunk 42-vel több mint Pest- és 103-mal több mint Bácsmegyében, a mi törvényhatóságunk ügyforgalmát és a tisztviselőik teendőit jelentékenyen szaporítja és ez által e két megye mellé emeli. — Törvényhatóságunkra nézve meg kedvezőbb lesz ezen összehasonlítás, ha felemlitem, hogy Pest megyében két önálló törvényhatósággal fölrüházott és hat rendezett tanácsú város létezik 423.000 lakossal. — Bácsmegyében két önálló törvényhatóság, két rendezett tanácsú város 139.000 lakossal; mert ha ezen számokat a fent kitértetett népességi számokból leütjük, marad Pestmegyében a törvényhatóság közvetlen felügyelete alatt 217.000, Bácsmegyében pedig 473.000 lakos, míg Torontálmegyében csak egy önálló törvényhatósági joggal fölrüházott és egy rendezett tanácsú város létezik, ezek népessége 35.000 és ekként a törvényhatóság közvetlen felügyelete alatt 482.000 lélek áll, több mint akár Pest-Pilis-Solt, akár Bács-Bodrogh megyében. Ezen adatok alapján joggal feltételezhető, hogy a közigazgatási ügyforgalom megyénkben mivel sem csekélyebb az említett két megye ügyforgalmánál. Hogy ez így van, minden kétséget kizárólag igazolják az ügyforgalmi kimutatások.

Pestmegye alispáni hivatalának az ügyforgalom volt 1880-ban 30.000, a megye 14 járásának összes ügyforgalma 68.632-re; az arvaszek pedig 20.700-ra rugott. Bácsmegye alispáni hivatalának ügyforgalma 14.300, a 13 járás ügyforgalma 69.000.

Ezzel szemben Torontálmegye alispáni hivatalának 1881-ik évi ügyforgalma a mai napig 29.000, a megyei 14 járás ügyforgalma a múlt évben 102.000 és az arvaszeké 17.000-re rugott.

Tehát a hivatalosan beszerzett adatokkal fölrüházhatatlanul beigazoltatik az, hogy Torontálmegye törvényhatósága és a törvényhatósági tisztikar nagyobb mértékben van közigazgatási teendőkkel terhelve az ország két legnagyobb, de kedvezőbb politikai felosztással bíró megyéjénél, a jogegyenlőség, az osztó igazság pedig úgy hozza magával, hogy minden törvényhatóság szükséglete egyenlő mértékkel állapíttassék meg. — A mi tehát a közigazgatás érdekében elkerülhetetlenül szükségesnek tartatik Pest és Bács megyékben, kell hogy annak tartassék Torontálban is.

Ezek előrebocsátása után áttértek azon tisztai, segéd, kezelő hivatalok és szolgáló állások szükségességének egyenkénti indoklására, a melyeket hivatalos működésem ideje alatt tett tapasztalataim alapján a megyék háztartásáról szóló törvényjavaslatban előirányzottakon felül, közigazgatásunk érdekében mulhatatlanul szükségességeket kell kijelentem.

A költségvetés I. rovata 6-ik tételszám alatt két aljegyzői állás rendszeresítését és ekként összesen 6 aljegyzőt tartok szükségesnek, miután az eddigi előadói személyzet elégtelen. El nem képzelhető ugyanis, hogy az alispáni hivatalnál évenként befolyó harminczezer ügyszám a megyei főjegyző és négy aljegyző által intéztessek el, akkor midőn a megyei alispánt az újonczozás, a szolgabírói hivatalok szabályrendeletszerű megvizsgálása és a megyékben napirenden levő belvizügyi kalamitások hónapokon keresztül tartják távol a központtól és emiatt az előbbi teendők is a megyei főjegyzőre nehezdednek; és akkor, a midőn ezen 5 személyből álló előadói kar a törvényhatósági bizottság, a közigazgatási bizottság, az állandó és központi, nemkülönben a fegyelmi választmány és számos egyéb bizottság és küldöttség mintegy 3—4.000 ivre terjedő jegyzőkönyvét is vezetni köteles. Ezekben kívül felemlítendőnek tartom, hogy Pestmegye részére a központnál 5, az arvaszeknél 2, összesen 7 aljegyzői állás tervezetlik, tehát kettővel több mint törvényhatóságunk részére.

Ugyancsak az előadói kar túlterheltsége a központban a megyei arvaszeknél és a járásokban teszi szükségessé a közigazgatási gyakorlatok rendszeresítését is. Nem is említve azon fontos körülményt, hogy napjainkban, midőn egyrésztől az állam, másrésztől a közönség mindig fokozódó igényekkel lépnek fel a közigazgatással szemben, midőn újabb-korai törvényhozásunk több és több ügyet utal a közigazgatási tisztviselőik hatáskörébe, és ez által a közigazgatási teendők bonyolultabbakká és nehezebben elsajátíthatókká válnak a gyakorlatok alkalmazása egy jó tisztikar képzése szempontjából igen czélyszerű, sőt szükséges, azok már csak azért is rendszeresítendőek volnának, mivel ezáltal azon nagyobb kiadások takarítatnának meg, melyek a különben rendszeresítendő tisztai állásokkal okvetlenül egybekötve lennének. A gyakorlatok száma 8-ban volna megállapítandó és pedig 2 a központi, 1 az arvaszek, 1 a tisztai ügyész és 4 a munkával inkább túlterhelte szolgálói hivatalok részére. Évi fizetésük min-

den egyéb illetmény kizárásával 600 frttal hozom javaslatba.

A 8-ik sorszám alatt az első tisztai aljegyző fizetéséből 200 frt töröltetett, a menyében az eddigi élvételt 1200 frt helyett részére 800 frt fizetés és 200 frt lakbér irányoztatott elő. Ezen törlesztéssel szemben az első aljegyző fizetését az eddig is élvett 1200 frtban, illetve 1000 frt fizetés és 200 frt lakbér illetményben vélem fentartandónak; mert a leszállítás ellen semminemű érv, de az eddigi fizetés fentartása mellett a napról napra növekvő drágaság mindenestre harcol. — Ugyan ezen okból a megyei pénztárnok 1200 frt évi fizetése 1300 frtra, a pénztári ellenőr 900 frtról 1000 frtra volna felemlendő, hogy ekként ezen állások eddigi javadalmazásokban fentartassanak.

A 13-ik tétel alatt Pest megye részére egy alkönyvezetési állás vétetett fel 900 frt fizetés és 200 frt lakbér illetménnyel, tekintve, hogy megyénk pénztárban 600.000 frtot meghaladó különböző alapok kezelteknek, ezen állást törvényhatóságunk részére is szükségesnek tartom. Mert a jelenlegi pénztári személyzet munkával annyira túl van terhelve, hogy ezen személyzettel az eddiginél helyesebb, biztosabb áttekintést nyújtó és az ellenőrzést megkönnyítő könyvviteli mód behozatalára gondolni sem lehet. Éppen a megyei pénztár azon hivatal, a hol a közvagyonok kifogástalan kezelése érdekében ezen áldozattól visszaradni nem szabad.

A 20-ik tétel alatt az arvaszeki pénztárnok és a 21-ik tétel alatt az arvaszeki ellenőr a gyámpénztári tartalék alap terhére rendszeresítették. Törvényhatóságunknál gyámpénztári tartalék alap nem létezik, a miért is ezen tisztai állások javadalmazása szintén az államkincstárból fedezendő.

A 22. és 23. tételszám alatt csak annyiban tartom a változtatást szükségesnek, hogy az arvaszeki első könyvvezető 900 frt fizetése az arvaszeki számvevőnek, a számvevő 1000 frt fizetése pedig az első könyvvezetőnek adassék; mert a könyvvezető jóval több és nagyobb felelősséggel járó munkát köteles teljesíteni, mintsem a számvevő, méltányos tehát, hogy ezen nagyobb értelmiséget igénylő és terhebb állás kedvezőbb javadalmazással látassék el.

A 26. tételszám alatt engedélyezett allevéltárnoki állás helyett kettőnek rendszeresítése szükséges, hogy az eddigi Pancsován eltartott 12-ik határozat leltárára is rendben tartassék.

Addig míg megyénk székháza kibővíteni nem lesz, ezen leltár a központban nem szállítható, tehát elkerülhetetlenül szükséges egy egyének alkalmazása, ki a nem megfelelő helyiségekben eltartott fontos köz- és magán-érdeku okmányokat és történelmi becses bíró iratokat tartalmazó leltárt rendben tartsa és a pusztulástól megóvja. Ha pedig ezen leltár a központba fog áthelyeztetni, annak kezelése ismét igényelni fogja ezen allevéltárnokot, mert a központi leltárnok, a megyei, a nagy-kikindai volt kerületi leltárnok illetve allevéltárnok ellenben ezen leltár kezelésével és a leltári teendőkkel már is annyira túl van terhelve, hogy újabb munka szaporulat esetén feladatuknak meg nem felelhetnének, a mi a leltár rendben tartását és végső sorban magát a közigazgatás menetét akadályozná. A 27-ik tétel alatt Pest-Pilis-Solt—Kis-Kunmegye részére évi 500 frt fizetéssel egy várnagyi állás is előirányoztatott.

Ezen állás tekintve, hogy annak teendői jelenleg a megyei főszámvevő által látatnak el, a ki ezáltal elvonatik tulajdonképeni rendeltetésétől és tekintettel megyénk székházának küszöbön álló kibővítésére törvényhatóságunknál is szükséges. — Mert egy épület, melyben a központi hivatalok, a kir. adófelügyelőség és illetéktisztviselői hivatal és a termelészetbeni tisztai lakások helyezvék el, csak egy arra hivatott egyén által gondozható, tartható tisztán és tatarozható, a központi hivatalok felügyelet szintén igényli ezen állás rendszeresítését.

A 33. tételszám alatt előirányzott 14 irnok helyett 16-ot, és a 34. tételszám alatt előirányzott 10 díjnok helyett 16-ot tartok szükségesnek, nem egyedül azért, mivel a törvényhatóságunkkal egyenlő nagyságú ügyforgalommal bíró Pestmegyében is az irnokok száma 16 és a díjnoké 14, de mert az eddigi tapasztalatok szerint az irnokok és díjnokok a kiadmányozás és egyéb irodai teendők elállítására teljesen elégtelenek. Daczára a hivatalos órák csak nem egész éven át tartó meghosszabbításának és az ezzel járó fokozott tevékenységnek a kiadmányozatlan ügyek száma folytonosan növekedik, különösen a megyei arvaszeknél, a hol az elintéztet, de az irodai munkaerő elégtelensége miatt kiadmányozatlan ügydarabok száma a 2000-et fölülmúlja.

E hiány már több ízben csak akként volt pótolható, hogy az időnként tisztai állások betöltésénél hagyattak, és ezen állások javadalmazásának terhére a hátralékos ügyek letisztázására ideiglenesen díjnokok alkalmaztatnak, de a mint az illető állás betöltötlet és a díj-nokok elbocsátattak, a hátralék csakhamar előbbi nagyságát érte el.

Ezenkívül a közigazgatási iktató és sornok a folyton szaporodó központi ügyforgalmat segély nélkül már régtől fogva nem képesek ellátni; 30.000 ügyszám iktatására, rovincsolására és irattári kezelésére, a napiposta felszerelésére két egyén elégtelen, s hogy feladatuknak megfelelően, már évek óta egy irnok és egy díjnok segítségét veszik igénybe, a kik ezáltal ismét a központi irodából vonatnak el, szükséges tehát, hogy új-

az iktató mint a sornok mellé egy-egy díjnok adassék.

Ezek a fenti 16 díjnok állásba már beszámítvák.

A közigazgatási gépezet minden egyes részének meg van saját feladata, a közigazgatási személyzet legutolsó tagja is képes az egész gépezetet, ha nem is megakasztani, de mindeusre annak szabatos és pontos működését hátráltatni, mert akár a segédszemélyzet által ellátandó iktatás, tisztázás, kiadmányozás vagy nyilvántartás körül történjék mulasztás vagy merül föl akadály, akár pedig az előadás rendez menete utközzék nehézségekbe az ügy érdemére nézve az egyenlő jelentőségű a nagy közönség előtt egy méltó panasz szül, azt: hogy rossz a közigazgatás!

Nem akarunk a vádra okot szolgáltatni. Még kevésbé akarjuk, hogy eddig a törvényhatósági személyzet rendkívüli igénybevételével a lehetőség határai között alig türelhető állapotban fenntartott közigazgatásunk a személyzet kimerülése folytán hanyatlásnak induljon, ezért szükséges a személyzetnek a viszonyok által indokolt szaporítása.

(Vége következik.)

Az inség mint politikai töke.

Lapunk múlt számában közöltük azon felhívást, melyet megyénk főispánja inséggel küzdő népünk segélyezése érdekében kibocsátott. A vidéki sajtó egy része e felhívást mint az emberbaráti szeretet egy ténylet melegen karolta fel, magáévá tette és gyűjtést indított. A fővárosi ellenzéki lapok egyike a helyett, hogy lapjairól példáját követné, sietett a felhívásból politikai töké csinálni és a kormány ellen fegyvert kovácsolni. „A hanyagság és könnyelműség vádjait semmiben képes annyira szemé közé vágni a kormánynak — írja a lap — mint épen az ő közgei által elismert nem tagadott nyomoruság miatt kibocsátott felhívás.” Majd alább „És mintha a sors még itt sem akarna felhagyni gunyjával, a főispán az ő felhívásában nem a kormánnyhoz, hanem a néphez fordul; nem a kormánnytól, hanem a néptől kér segédelmet.”

Ezzel szemben először is azt konstatajuk, hogy tisztelt lapjaink közölvén a felhívást, abból a következők pontot — valószínűleg a szedő hibájából — kihagyta.

„A kormány megteszi a magáét, de egyedül arra számítani nem szabad, szégyen volna reánk, ha kizárólag erre szoritkozoznánk.”

Konstatajuk továbbá, hogy tudunkkal a hatóságok a kormánnyal nem felhívás, hanem feliratok útján érintkeznek, felterjesztésekben fejezik ki kérelmüket.

Ez az inségi ügyben is megtörtént. Törvényhatóságunk 300.000 frt inségi segélyt kért a belügyminiszter urtól még múlt évi szeptember havában. Nehány nap mulva már leérkezett a belügyminiszter válasza, melyben kijelenté, hogy a szükséges segélyt a törvényhatóság, illetve a megye alispánjának előterjesztésére esetről-esetre fogja folyóvá tenni. Igéretét be is váltja, mert most, hogy a tel és munkahiány beálltával az éhség is beköszönt, a megye alispánja által szükségesnek jelzett összegeket távirati uton teszi a helybeli adóhivatalnál folyóvá. A kormány tehát megteette és megteszi kötelességét.

Az azonban tisztelt lapjaink is igen jól tudja, hogy az államségélyből a rumfordi leveles és egy adag kenyéren kívül egyéb nem adható. Igen jól tudja azt is, hogy a szegények első sorban a társadalom, aztán a község és a törvényhatóság által tartandók el és csak, ha ezek erői elégtelenek volnának, nehezedik e kötelesség az államra.

Megyénkben a segélyezést a kormány kezdte meg és ehező népünket eddig egyedül ő látja el kenyérral. Az ehezők közt vannak gyermekek, aggok és betegek is. Ezek az élelmézésen kívül egyéb segélyre is szorulnak.

Hogy az első rendű életszükségleteken kívül ezek különböző szükségletei is kielégíthetők legyenek, a társadalmi jótékonyasághoz kellett fordulni.

Ez volt indoka és célja a főispáni felhívásnak.

Ne fordítsunk mindenütt! ne akarjunk egy emberbaráti ténylet mindenáron politikai töké csinálni!

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Török-Becse, 1881. decz. 28-án.
Tekintetes szerkesztő úr!
Az emberbaráti szeretet egy szép ténye kellemes meglepetést szerze a török-becsei községi népiskola szegénysorsu tanulóinak. A község, a helybeli jótékony nőgyulek, a jobb sorsnak örvendő elemi tanulók és több nemesen érző család adozatkészségéből f. évi deczember hó 24-én, délutáni 1/4 órakor a nagy szegénységben sinlődő iskolás gyermekek között 13 pár teli csizma, 11 leányöltözét, 6 drb. kendő, 2 nadrág, 1 kabát, továbbá egy

nag
mer
kios
má
két
más
nő
alk
a k
sele
bere
sike
az e
ezet
már
az e
ar c
köz
köz
ada
tuda
huz
kios
zárh
pely
tevé
kedo

írás
mani
tom
kard
gyer

Here
szám
totur
nevel
az al
adom
tésün
Tör
Józsi
1 frt
5 frt
Deuts

bank
Dáni
csik
a na
kiépi
törvé
nosol
kiállit
délye
fizetn
a kö
letek
zésne
egy i
napló
25%
hó,
fentel
hó al
vényt
ker.
megy
Becs
Kelt
Ernő
vényt

napján
gyei
egybe
kodás
ferfiak
nyesei
mezési
merés
tési
és keres
rövid.
tikar
dását
között
élejm
meleg
sárgok
kirtar
csak ig
között
hogy
imént
a kárty
József
retetne
jelent
számba
A meg
vezette
meltós
merült
rencsét
tendő.
tárja el
követke
magukr
cségtel
kik ere
neheze
Erejk
denkor
tóságod

nagy kosár sütemény, egy kosár alma és nagy mennyiségű dió osztatott ki. Ezen ünnepélyes kiosztást megelőzőleg a belvárosi iskola harmadik osztályában számosan egybegyűlt mindkét nembeli tanulóifjúság, a tanítói testület és más érdeklődők jelenlétében az iskolások elnöke, Dr. Tószói Aladár úr gyermeknyelven alkalmi beszédet mondott, kiemelve azt, hogy a kis Jézuska nem feledkezett meg a jó vi-seletű szegény gyermekekről sem, és jó em-berek által ő róluk is gondoskodott stb., mely sikerült beszéd végeztével az ünnepelő-sereg az első osztályu tanterembe vonult, a hol az ezen alkalomra felállított díszes karácsonyfa már teljes fényében és pompájában fogadta az érkezőket. Képzeltetni az örömtől sugárzó arczokat, midőn az ajándékok kiosztása esz-közöltetett. Mily hálattal tekintettel nyilváníták köszönetüket a segélyezett szegény gyermekek adakozó tanulóitársaiknak is, kiket viszont annak tudata boldogított, hogy a nyomor enyhítésé-hez ők is járultak! — A karácsonyi ajándékok kiosztása után nevezett iskolások elnök úr zárbeszédet mondott mindazoknak, kik az ünne-pély anyagi és erkölcsi részét oly sikerülté tevék; mire a kisdéd sereg és közönség emel-kedett hangulataban szót szót.

Midőn a lélekemelő ünnepély rövid le-írását a fentebbiekben adom, egyuttal a hu-manitás nevében hálás köszönetemet nyilvání-tom azon nemeslelkű emberbarátoknak, kik a karácsonyi ünnepek küszöbén szegény iskolás gyermekeinkről sem feledkeztek meg.

Rados János,
közs. népiszkola igazgató.

HIRHARANG.

* **A megyei inségek javára** Hertelendy József főispán úrnak lapunk mult számában közölt felhívása folytán gyűjtést indítottunk. Könyvadáományokat a szűkölködők nevében köszönettel fogadunk, hogy azokat az alispáni hivatalnak átsszolgáltassuk. Minden adományt nyilvánosan fogunk nyugtatni. Gyűjtésünk eddigi eredménye a következő: A „Torontál” szerkesztősége 5 frt, Hertelendy József k. a. 1 frt, Hertelendy Margit k. a. 1 frt, Verscsay Gyula 1 frt, Ormódy Imre 5 frt, Farkas János 2 frt, Bobor Gyula 2 frt, Deutsch Miksa 2 frt. Összesen 19 frt.

* **Felhívás.** A magyar országos bank részvénytársulat Budapestén és Dániel Ernő, az 1881. évi 73. törvény-cikk alapján építési engedélyt nyervén a nagy-kikinda—nagy-beckerekéi vasut kiépítésére, ezennel felkéri az érdekelt törvényhatóságot, községeket és magá-nosokat, hogy az általuk elvállalt s a kiállított kötelezvény értelmében az enge-délyesek, vagy jogutódjaik kezéhez ki-fizetni kötelezett hozzájárulási összegeket, a kötelezvényben meghatározott rész-letekben, u. m. 30%-át az engedélye-zésnek mai, alulírott naptól számított egy hónap alatt, — 20%-át ugyanezen naptól számított négy hónap alatt, — 25%-ot ugyanezen naptól számított nyolcz hó, — s végre 25%-ot ugyancsak a fentebb érintett naptól számított tizenkét hó alatt: A magyar országos bank rész-vénytársulat pénztáránál, Budapestén V. ker. Nádor-utca 9., vagy a „Torontál-megyei takaré- és hitelbanknál Nagy-Beckerekén” lefizetni sziveskedjenek. Kelt Budapestén 1881. évben. Dániel Ernő s. k. Magyar országos bank rész-vénytársulat.

* **Ujévi üdvözlések.** Az ujév első napján, egy régi jó szokásnak hódolva, a me-gyei központi és a városi tisztikar ismét egybesereglett, hogy tisztelgésnek és ragasz-kodásának ünnepélyesen adjon kifejezést azon férfiak előtt, kik mint a közbizalom letétemé-nyesei vezérei állásukban a közügyek tövises mezéjén kifejtett buzgalmaikért a közelis-merésre méltán számat tarthatnak. — A tisztikar Rónay Jenő főjegyző úr veze-tése alatt előbb Tallián Béla alispán urat kereste fel lakásán. Itt a tisztelgők vezére rövid, de lelkes szavakban tolmácsolá a tisz-tikar jó kívánságait, szeretetét és ragaszko-dását alispánunk iránt. A szép beszédet lelkes eljenzés követte, mire Tallián Béla alispán úr meleg szavakban köszönte meg a jó kíván-ságokat és hasonlókkal viszonzá, egyetértő és kitartó munkásságra hivatkozva a tisztikart, mert csak így lesz képes a jelenlegi ingós viszonyok között magasztos hivatását betölteni. Kívánja, hogy mindazon jó kívánságokat, miket az imént a tisztikartól vízi gyanánt fogadott, mint a kártyás, duplán vághassa vissza. — Hertelendy József úrnál, osztatlan tisztelet és sze-reletnek örvendő ünnepelt főispánunknál meg-jelent a központi és városi tisztikar teljes számban és városunk valamennyi notabilitása. A megyei tisztikar Tallián Béla alispán úr vezette, ki a következő beszédet elővözlé ő méltóságát: „Méltóságos uram! Ismét egy év merült a semmisség ölébe, egy csapások, sze-rencsültségek és tapasztalásokban bő esz-tendő. Küszöbén az újnak már is az éhínség tárja élénk retentő karjait, s félt, hogy ennek következtében a járványok sem vártnak soká magukra. Ily viszonyok között éppen nem ke-csegető a közigazgatási tisztviselő állása, kik erejük túlfeszítésével törekednek a rájuk nehezedő kötelek sokféleségének eleget tenni. Erejük gyöngye, támasza szorulnak. Ezt min-denkor feltalálta Torontálmegye tisztikara Méltóságodban, ki mint atyai jószágú bóles vezé-

rünk mindenkor magasan lengette a közügyek-nek magasztos jelszavakkal beirt zászlaját. Aida meg érte a mindenható! Méltóságod szem-lye iránti bizalommal várjuk áldásos tevé-kenységének folytatását a jövőben. És midőn Torontálmegye tisztikara ünnepélyesen igéri és fogadja, hogy Méltóságod e megye lakói-nak jólétére irányuló nemes intencióit feltét-lenül támogatandja, egyben azon kérelemmel járul Méltóságodhoz ugy saját, mint e megye öszslakóinak nevében, hogy irányadó szavá-nak és ismert befolyásának egész súlyát, ha kell, nyíltan és határozottan vesso illetékes helyen latba javunkra és elpusztulásunk meg-akadályozására. Tartisa meg Méltóságod irá-nyunkban eddig tanusított atyai jószágát és szives barátságát a jövőre is; adja a Minden-ható, hogy velünk és közöttünk egy szöbb és boldogabb jövőnek nézzen elébe. Eljen!”

— Harsány eljenzés követé alispánunk zárszavai, melynek csillapultával ő méltósága a kö-vetkezőleg válaszolt: „Egy közdelemteljes év van mögöttünk, mely kevés örömet hozott; szöp reményekkel üdvözöltük ma egy éve 1881-et, de fájdalom, reményünkben csalatkozánk, mert Torontálnak egykor dús kalászkokat termő földeit kártékony vizek lepték el, aszály és rozsdá tették tönkre a termést és ezeknek folyamanyaként beköszöntött az inség. A remény érzete az emberi természetben rejlik; most ismét remény-nyel üdvözöljük az újvet, adja a jó Isten, hogy ne csalatkozzunk. — A mi minket a hazának sokszor alaptalanul becsmértel nap-szamosait, a közigazgatási közegeket illeti, nekünk az újév új küzdelmeket hozand, fel-adatunk lesz: a rendelkezésünkre álló elég-telen segédeszközök mozgásában tartani a közigazgatás gépezetét, terjesztetni a magyar állam eszméjét, erősíteni annak hatalmát. Fel-adatunk nehéz, nehezebb mint az ország bár-mely részében, nehéz nem csak a megye nagy területénél és népességénél, de különlegesen máshol fel nem lelhető viszonyainál fogva is; ezeket csak torontáli ember ismeri, csak az tudja méltányolni a látszólag jelentéktelen si-kernek hőrderejét, de annál nagyobb meg-nyugvással tekinthetünk mi az elért eredmé-nyekre, mert ily a siker egyuttal a magyar állameszme diadalát jelenti. Ezen jelszó lesz a jövőben is azon zászlóra írva, melyet én, nem tekintve az akadályokra, nem törődve a támadásokkal, a jövőben is bátran lobogtatni szándékozom. Önöket pedig kérem, csoporto-suljanak e zászló körül és támogassanak jövőre is ugy mint eddig, hogy feladatunknak meg-felelhessünk Felégség Urunk, Királyunk dicső-ségére, édes hazánk, szeretet megységé-javára!” A beszéd végén ismét felhangzott a há-romszoros eljen.

* **Társulati gyűlések.** Megyénk főispánja, mint a felsőtörantali és temes-bega-völgyi vizszabályozó társulat kormánybizosa, folyó hóra következő társulati gyűlések tüzte ki, és pedig: Nagy-Kikindára folyó hó 15-ére felsőtörantali társulati választmányi ülést és folyó hó 25-ik napjára társulati köz-gyűlést főmérnökavasztás céljából; Temes-varra folyó hó 23-án, d. e. 10 órára a két szomszédos társulat között föllalítandó demar-cationális vonal tekintetében kiküldött vegyes bizottságnak ülést, ezt megelőzőleg folyó hó 22-én, d. u. 4 órakor a demarcationális szűkebb bizottság tartand értekezletet. A tem-es-begai társulatnak választmányi ülése folyó hó 23-án, d. u. 3 órakor lesz.

* **Kinevezések.** Hertelendy József főispán úr ő méltóságga a folyamatban lévő közgyűlésen Tallián Jenő, török-kanizsai földbirtokost, tisztelbeli szolgabíróvá, Dr. Kiss János, nagy-beckerekéi ügyvédet pedig tb. megyei főjegyzővé nevezte ki. A megye jegyzői kara ez alkalommal Tallián Jenő urhoz üdvözlő táviratot intézett.

* **Az új városi képviselő tes-tület megalakulása.** Nagy-Beckereké város képviselő testülete folyó hó 3-án a vá-rosi nagy tanácssteremben Tallián Béla megyei alispán úr elnökölte alatt tartotta alakuló köz-gyűlést. Déllelőtti 10 órakor elnököl alispán úr eljenzéssel fogadott meleg szavakban üdvö-zölőlvén a városi képviselő testületnek nagy számban egybegyűlt tagjait, miután az 1881. évi december hó 4-én megejelt választás ellen panaszok vagy a megválasztott képviselő vá-laszthatósága ellen észrevételek be nem adat-tak és az igazoló választmány a megválasz-tottakat ennek folytán igazolta — törvényada-tal jogával fogva a képviselőtestületet megalakult-nak kijelenti. — Ez alkalommal alispánunk rövid, de talpraesett beszédében a vár. kép-veletet arra hivat fel, hogy működésében és a hozandó határozatok alkalmával nem egy-sek magánérdekeit, hanem első sorban az állam, a megye és különösen a város érde-keit szem előtt tartsa. — Alispán úr beszéde élénk eljenzésekkel fogadtott, mely eljenzés ismétlődött, a midőn az alispán úr kísértve a városi tisztikar által az üléstermet elhagyta. Ezek után Kulifay Lajos polgármester elnö-kele alatt a közgyűlés a legtöbb adót fizető és választott képviselőket 1882. évi névjegyzékét helyesbítette a póttagok előléptése által.

* **Helyreigazítás.** A n.-beckerekéi jótékony nöegylet ez idei hangerenyével egy-bekötött táncmulásának nem február hó 6-án — mint azt mult számunkban közöltük — hanem február hó 4-én fog megtartatni, mit is ezennel helyreigazítunk.

* **Honosítás és elbocsájtá-sok.** Torontálmegye területén az elmúlt 1881. évben az állam polgárság kötelekbe felvételét egy család két taggal, elbocsájtott két család 16 taggal.

* **A Révai-kör VI-ik felolvasó estélyét** folyó hó 7-én, este fél 6 órakor, fogja a ca-sino helyiségében megtartani. Felolvas Dr.

Nyáry Ferencz, tanár ur az „állat-világ történelméről”, melyre ugy a kör tagjait, mint a n. e. közönséget meghívja az elnökség.

* **Nyilvános szamadás.** Poroszkay Béla megyei főjegyző úr gyűjtőívén a szent István szobor felállítására következő adó-mányok jegyeztettek: 3 frtot: Hertelendy József, 2 frtot: Kovách Agoston, Tallián Béla, Deutsch Zsigmond, Fischer Fülöp, Weisz Sándor, Poroszkay Béla, Dr. Stassik Ferencz, Eisenstädter J. L., Babics József, Sinkay János, Várady Mihály, Weisz Izidor, 1 frtot: Bakalovich Agoston, Rónay Jenő, Bobor Gyula, Fuchs Sebő, Szávits Iván, Andrassy Mihály, Hegedüs Miklós, Dr. Schwarcz Mihály, Kéler Ákos, Tallian Emil, Jankó Agost, Dr. Kollarits Mihály, Kamenszky Ignác, Sierbanu György, Vécsey Béla, Szarvassy Sándor, Kéler Kálmán, Steinbach Antal, Lászlóffy Simon, Kulifay Lajos, Grób Béla, Molnár Mihály, Chernolatecz Levin, Dr. Plechl Szilárd, Mencer Lipót, Kellner József, Dr. Szabó Alajos, Franz J. L., Weisz Manó, Dr. Haidegger Lajos, Steinitzer Géza, Dr. Grandjean József, Dr. Kiss János, Enyedy Albert, Zsiris Mihály, N. N., Ormódy Imre, Hadfy Dome, Zecha Frigyes, Tullics György, Blum Sándor, Molnár János, Rónay Emil, Kéler Elek, Bielek Vilmos, Vinczevidy Isidor, Dr. Mangold, Papp Simon, Bielek Antal, Dr. Demkó Pál, Trifunacz Mladen, Waechter Henrik, Daniel János, Schaffer Antal, Traup-mann Endre, Geiger Manó, Dr. Noa József, Dr. Duka László, Vercsany Gyula, Glasz Vilmos, Vudy György, Spiegel Jakab, Weisz Ignác, Pollák Armin, Stojanovits Vazul, Steiner Mihály, Deutsch Ignác, Annau Adam, Stojkovits György, Engel Samu, Vattay Miklós, Urban Andor, Hirschler Frigyes, 50 krt: Loga Traján, Spolarich Zsigmond, Mattanovich György. Összesen 101 frt 50 krt.

* **Új hetilap.** A „Kikindai Közlöny” című társadalmi, köznevelődési és közgaz-dásági hetilap első száma gazdag tartalom-mal és csinos kiállításban jelent meg. A lap érdekes összeállításba tanuskodik a szer-kesztők ügyességéről és gyakorlatosságáról. Előfizetési ára: egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt.

* **Délmagyarországi hírlapiro-dalom.** Temes-, Torontál- és Krasso-Sző-reny megyében 1882. évi január hó 1-től kezdve — a szaklapok kivételével — kö-vetkező hírlapok jelennek meg: Temesvárott: „Délmagyarországi Lapok”, „Neue Temes-várer Zeitung”, „Temesvárer Zeitung”, „Süd-ungarischer Bote”, „Landbote”. — Fehér-templomban: „Nera”. — Werschetzer Gebirgsbote”. — Neue Werschetzer Zeitung”. — Nagy-Beckerekén: „Torontál”, „Gr.-Beckerekéer Wochenblatt”, „Torontá-ler Bote”. — Pancsován: „Banater Post”. — Nagy-Kikindán: „Nagy-Kikindai Híradó”, „Kikindai Közlöny”, „Gr.-Kikindaer Zei-tung”. — Nagy-Szent-Miklósán: „Südungarischer Volksblatt”. — Lugoson: „Krasso-Szőrenyi Lapok”, „Krasso-Szőrenyer Zei-tung”, „Südungarische Revue”. — Oravicván: „Oraviczaer Wochenblatt”. — Orsován: „Or-sovaer Zeitung”. — Resicván: „Berzava”. — E szerint tehát 5 magyar lap mellett 17 német lap jelenik meg.

* **Szülésznői tanfolyam.** A bu-dapesti kir. tudományegyetemen a szülésznői második félévi tanfolyamra való beiratások 1882. é. február 1-től kezdődnek és bezáró-lag 15-ig tartanak. A beiratás feltételei: a) 20—40 év közötti életkor, s ezt igazoló ke-resztlevél vagy házassági bizonyítvány; b) községi erkölcsi bizonyítvány; c) irni és olvasni tudás; d) orvosi egészségi bizonyítvány. — A beiratások az orvosi ház dekáni hivatali helyiségében (üllő ut 1. sz.) történnek.

* **Új zeneművek.** Táborzky és Parsch zeneműkereskedésében Budapestén meg-jelent 32. magyar ábránd magyar dalok felett. 1. Plovna nótá. Szentirmaytól. — 2. Minden este fuvolázok sokáig. — 3. Béköt vertem. — 4. Bajá város. — 5. Egy kis leány sétál a váci utcán. Szentirmaytól. Zongorára szerzi Székely Imre. Ára 1 frt 50 kr.

* **A „Magyar Dal-Album”.** III-ik kötetének 3-ik füzete megjelent a következő tartalommal: 1. Csak azt ugatja a kutya. 2. Csálé, csákó, a szegedi dombra. 3. Csárdás élet a gyöngy élett. 4. Csikós vagyok, tágas puszták királya. 5. Csök, csök, csök. 6. Csütörtökön este. 7. Czupp! hej! csókollak. 8. Debrecezenben kidobolták. 9. De már nem tudom. 10. De szeretnék a királylány beszélni. 11. Ej, háj! pipi-pipi-piros. 12. Elátkozom ezt a czudar világot. 13. Elmegyünk, elmegyünk. 14. Elmennék én tihozzatok galambom. 15. Elmentem az a vásárra Schneider Fánival. 16. Elrejtözve sötét bokrok árnyában. 17. Elvitték már bus gerlemnek a párját. 18. Esik eső, bus a szivem. 19. Esik eső Kanizsán. 20. Ez a kis lány a barna. — E vállalat eddig 460 magyar népdallamot közölt zongorára alkalmazva. Hogy népköltészetünk mily kifogy-hatlan aranybánya, mutatják az újabb megjelent füzetek, melyeknek dallamai nem-csak hátrább nem állanak az előbbiektől, hanem füzetről-füzetre szöbb és érdekesebb népdalokat közölnek; különös érdekekkel bírnak az újabbak mellett a régebbi, már veszen-dőbe menő jeles magyar népdalok. A gyűjte-mény egyik előnye, hogy a dallamok, részben könnyű modorban vannak hangszerelve, ugy hogy gyengébb zongorajászok is tanulhatnak belőle. Előfizetési ár egy évre, vagyis 10 füzetre 1 frt 80 kr., félévre, vagyis 5 füzetre 90 kr. Egyes füzet ára zongorára alkalmazott 20 dallammal csak 25 kr. Előfizetsek

Hennicke Rezső kiadóhoz Győrbe intézendők. Egyes füzetek minden rendes hazai könyv-árúsnál is kaphatók.

* **Hollandi gyarmatosok To-rontálmegyében.** Royen az ismert nevű hollandi őrnagy, ki néhány évvel ezelőtt telepedett le a bánzában, kevéssel ezelőtt bérbe vette a Versecz mellett fekvő Vljakovez pusztát, mely mintegy 500 hold termőföldből áll és a Hollandiában divó csatornázási és vízmentesítési rendszer alkalmazásával sikerült neki az egész komplexumot ármentesíteni. Ma már a földek teljesen víz-mentesek és jelentékeny jövedelmet nyújtanak a bérlőnek. A földek megmivelésére Royen újabbban számos hollandi családót hívott be az országba, melyek valóságos gyarmatot kepeznek. Eddigi sikerei által bátorítva, az őrnagy most már bérbe vett három nagy pusztát Zichyfalva, Margitta és Szt.-János közelében, melyekre szintén gyarmatosokat kíván letelepíteni. E gyarmatosítás, tekin-tettel arra, hogy a hollandiakra a csator-názáshoz és vízmentesítéshez kitünően érte-nek, csak hasznára válhat a vidéknek.

IRODALOM.

A Vasárnapi Ujság január 1-ső száma következő tartalommal jelent meg:

„Zrinyi György.” Ballagi Aladártól. — „Az őrszem.” Koltmény. Szabó Sándortól. — „Recipe.” Rajz. — „Két pohárköszöntő.” Ré-nyi Bezsötöl. — „Angyalcsináló.” — „Egyve-leg.” — „Guiteau.” — „A hameln patkány-vezető.” — „Az újévi köszöntések történeté-ből.” — „A színházak csudái.” — Irodalom és művészet, közintézetek és egyletek, egyhá-z. — Mi ujság? — Halálozások. — Szerkesztői mondanivaló. — Sakkjáték. — Heti naptár.

Képek: Zrinyi György. — Angyalcsináló, Baditz Ottónak a „Vasárnapi Ujság” szá-mára készített rajza és festményének vázlata. — A hameln patkányvezető: A polgármester szép, fiatal leánya kiterjesztett karokkal, át-szemlelt arccal ment a varázssíp után. — Garfield guiteausának póre. Guiteauról a tör-vényszék előtt levezik a béköt. — A szinpad keresztemszete. — Nagy sülyesztő fölszállo csoportozattal. — Kis sülyesztő fölszállo szem-lyével.

A „Magyar Szemle” című tekin-télyes irodalmi havi folyóirat szerkesztését Bodnár Zsigmondtól Rudnyánszky Gyula vette át. A „Magyar Szemle” havonként hat ilyen tartalmú fog érdekesül eredeti elbe-széléseket, rajzokat és költeményeket, politikai, társadalmi és irodalmi tanulmányokat, aszthe-tikai, tudományos és ismeretterjesztő cikkeket, továbbá részletes, komoly és pártatlan bírálatokat a megjelent könyvekről, új szim-művekről, színészekről és írókról. Kiváló figye-lemmel kíséri a lefolyt hónap összes esemé-nyeit, védi az irodalom, a nyelv és a nemze-tiség érdekeit és megismerteti a külföldi irodalmi, politikai és társadalmi mozgalmával. A „Ma-gyar Szemle” munkatársai közé a legelső magyar írók és költők sorakoznak és a szer-kesztőknek lehetőségessé teszik, hogy a „Magyar Szemle” a magyar közönség legkedveltebb olvasmányát képezze. A „Magyar Szemle” előfizetési ára egész évre 6 frt; füzetenként 60 kr. Az előfizetések a szerkesztőhez Buda-pest, váci körút 72. küldendők.

TÖRVÉNYTEREM.

A nagy-beckerekéi e. f. kir. törvényeszkönd 1881. évi december hó 31-én tartott nyilvános ülésben következő perek adatait elő:

Előadó: Dr. Duka László, kir. tszéki bíró.
5284. sz. p. ex 1881. — Oberle Katalinnak Noll János mint kk. Oberle Borbála gondnoka ellen hazomány és közszerzemény iránti pere.
5291. sz. p. ex 1881. — Torontálmegye árszakcskének Staats Józsa elleni pere 250 frt tőke és jár. iránt.
5315. sz. p. ex 1881. — Özv. Csarnits Milvának, Kreczul Szavetta és társa ellen 500 frtnyi hitbér iránti pere.
6170. sz. p. ex 1881. — Petrovits Dragutinnek, Tana-zevits Athanasz ellen 273 frt 45 kr. ügyvédi munkadíj iránti pere.
6655. sz. p. ex 1881. — Dr. Stassik Ferencznek, Dologusin Jozsim elleni hasonló pere 153 frt 95 kr. iránt.
6298. sz. k. ex 1881. — Eibeschutz Sándornak, Eck-stein Vilmos ellen 450 frt alkuszdíj iránti pere.
7321. sz. k. ex 1881. — Eisenstädter S. és társainak, Özv. Petza Basinó elleni pere 424 frt 65 kr. könyv-kivonati követelés és jár. iránt.

Közigazgatási bizottság.

Torontálmegye közigazgatási bizottságának 1881-ik évi december 5-én tartott rendes havi ülésének tárgy-sorozata.

(Vége.)

V. Posta és távirda.
Glazsevszky Ádám m. kir. távirda-állomás főnök a posták és táviradák állásáról szóló november havi jelentése. — Tudomásul szolgolt.

V. Fegyelmi és felebbezett ügyek.
Triebswetter közsésének felfolyamodványa a folyó évi 21451. sz. a. kelt határozat ellen. — Kiegészítés végett a megye alispánjának kiadatik.

A megye alispánja betervezteti Csóka község képviselő testületének a boszniai fuvarosok mikénti megéri-tése tárgyában hozott határozatát. — Kiegészítés és onnan a törvényhatóság elé leendő terjesztés végett a megyei alispánjának kiadatik.

Vuity Zsvijoko és társai n.-kikindai csendőrök fel-folyamodványa Nagy-Kikinda község képviselőtétének f. é. 222. sz. a. kelt határozata ellen. — A fellebbe-zett határozat feloldatik.

Grubits Tivadar ügyvédnek mit v. bukott Galtejémez György esőtőmege felügyelőjének felfolyamodványa a megye alispánjának f. é. 22308. sz. a. kelt hatá-rozata ellen. — A fellebbezett határozat jóváhagyatik.

Buding Jakab trübswetteri tanitónak fellebbezés nagy-szt.-miklósi szolgabíró által 2896. sz. a. hozott határozat ellen. — Illetékes másodikfok elbírálás végett a megye alispánjának átengedtetik.

A nm. m. kir. földmívelés, ipar- és kereskedelemügyi ministeriumnak f. é. 15882. sz. a. kelt sürgötő ren-

dele Preller Nándor antalfalvi kávéüzletének be-
zárása tárgyában. — Tudomásul szolgál.
Portits Mileva mellecei lakosnőnek panaszos kér-
vénye, Theodorovits Milán ottani lakos ellen. —
Törvényszerű elbírás és jelentéstétel végett a török-
becsei szolgabíróságnak kiadatik.
Thurn-Taxis Viktorin hercegné felfolyamodványa
Écska község képviselőinek f. é. 2913. sz. a. hozott
határozata ellen. — Felszerelés végett a megye al-
ispánjának kiadatik.
Klárafalva község fellebbezése a megye alispánjának
Csanádi Rozália vitás illetősége tárgyában hozott
15121. sz. a. kelt határozata ellen. — A határozat
feloldásával póttárgyalás rendeltek el.
A zombolyai szolgabíró jelentése a Stefan Zsifán bán-
kormányosi bíró ellen emelt panasz tárgyában.
— A n. m. kir. belügyminiszteriumhoz felterjeszt-
tetik.
Nikolajvits szül. Zsivity Jula perlaszi lakos fellebbe-
zése a megye alispánjának f. é. 11962. sz. a. hozott
határozata ellen. — Elutasítottatik.
Pénatu Todor panaszos kérvénye Tutov Simeon écs-
kai lakos ellen bizonyos ingatlanok tehermentes-
ítése tárgyában. — A rendes perura utasítottatik.
Görgei Jánosnak mint Kiss Miklós zár alatti vagyoná-
nak gondnoka felfolyamodványa a terhére szerb-íttebe
közsege által kivett 630 forint 58 krnyi iskolai
adó leírása iránt. — Felszerelés végett a központi
szolgabírónak kiadatik.
Kovacev Mita és társai karlovi lakosoknak az ottani
közseg előjárás ellen fogantatott panasz tár-
gyában kelt alispáni jelentés. — Tudomásul szolgál.
A központi szolgabírónak jelentése, mely szerint Vécsey
István nagy-beeskereki ügyvéd ellen fogantatott
kibírási ügy nagy-beeskerek város kapitányának en-
gedtetett át. — Tudomásul szolgál.
Dr. Szilassy Fülöp kérvénye, melyben a megyei árva-
szek 1866. évi 3863. sz. a. kelt végzésével kiutal-
ványozott örökségi követelésének kifizetését elren-
delni kéri. — Véleményes jelentéstétel végett a m.
árvaszéknek kiadatik.
Nagy-Szt.-Miklósi szolgabíró jelentése a marienfeldi
italmérés jog károsítóinak kipurholási tárgyában.
— A tettesek kinyomozása végett a n.-sz.-miklósi
szolgabírónak kiadatik.

Oblat Lipót fellebbezése a f. é. 17874. sz. a. kelt hatá-
rozat ellen. — Jelentéstétel végett a m. alispánnak
kiadatik.
Fenyér Lajos felfolyamodványa a n.-beeskereki árment-
esítő társulat részére szállított vándoranyag árának ki-
fizetése iránt. — A n. m. közmunka és közlekedési
miniszteriumhoz felterjesztetik.
Kohn Herman temesvári lakos által törvényellenesen
emelt gátak miatt gróf Karácsonyi Guidó által emelt
panaszos ügyben kelt 36039. sz. közm. és közleke-
désügyi minisiteri harmadfokú határozat. — A megye
alispánjának kiadatik.
A megye alispánja betervezi a Szubits György szerb-
bókai lakos által a f. é. 12935. számú alispáni ha-
tározat ellen közbetevett felfolyamodványa vonat-
kozó iratok. — Felszerelés végett a m. alispánjának
kiadatik.
A megye alispánja betervezi több nagy-beeskereki
lakosnak a f. é. 9222. sz. alispáni határozat ellen
közbetevett felfolyamodványát. — Kiegészítés végett
a m. alispánjának kiadatik.
A megye bizottságának f. é. 1599. sz. a. kelt határo-
zata az Ó-Bessenyő községére kirott 9167 frnyi adó-
tartozás tárgyában. — Véleményes jelentéstétel végett
a k. adófelügyelőnek kiadatik.
Kohn Ignác t.-sz.-miklósi lakosnak felfolyamodványa
a megye alispánjának f. é. 18541. sz. a. kelt határo-
zata ellen. — Kiegészítés végett a m. alispánjának
kiadatik.
A párdányi járás szolgabírójára betervezi Szabó Márton
foenyi jegyzőnek kiképzéséről okmányairól szóló
elismervényt. — Tudomásul szolgál.
A megye alispánja betervezi Kohner Heinrich kocso-
háti nagybirtokos és Ó-Bessenyő községe között fenn-
forgó belvízügyre vonatkozó iratok. — A n. m. kir.
köz. és közlekedési ügyi miniszteriumhoz felter-
jesztetik.
VI. Közoktatási ügyek.
Schmidt Antal mellecei községi tanító kinevezteté-
séről szóló jelentése a t.-becsei szolgabírónak. —
Véglegesítettik.
Áhner Károly újpécsi tanító hasonlója. — Végle-
gesítettik.
A kir. tanfelügyelő jelenti, hogy Űrményháza község-
ben Oskay Gyula mint tanító és Kovács Angéliká
mint tanítónő megválasztottak. — Véglegesítettik.

A kir. tanfelügyelő jelenti, hogy maleniczfalvi községi
iskolához tanítónő Bachmann Péter választott meg.
— Véglegesítettik.
A n. m. vallás és közoktatási miniszteriumnak le-
írata, Vég Antal volt kis-zombori községi tanító
örvegyének nyugdíjaztatása tárgyában. — A n. m.
vallás és közoktatási ügyi miniszteriumhoz felirat in-
tézettik.
Grabóc községének 1880-1881. évi számadásai. — Az
irattárba tételnek.
A kis-jécsai községi iskola 1880-81. évi számadásai.
— Az irattárba tételnek.
A szt.-huberti községi iskola 1880-81. évi számadásai.
— Az irattárba tételnek.
A gottlósi községi iskola 1880-81. évi számadásai. —
Az irattárba tételnek.
Az új-szt.-iváni községi iskola 1880-81. évi számadásai.
— Az irattárba tételnek.
Az újhelyi községi iskola 1880-81. évi számadásai. —
Az irattárba tételnek.
A nagy-szt.-miklósi izraelita felekezeti iskola 1880-81.
évi számadásai. — A n. m. vallás és közoktatási ügyi
miniszteriumhoz felterjesztetik.
VII. Vegyes ügyek.
Trencsén megye közigazgatási erdészeti bizottsága az
erdészeti albizottságok számára vonatkozó törvényes
intézkedések értelmezése tárgyában kelt íratára. —
Az erdészeti albizottságnak kiadatik.
Az erdészeti albizottság 10. sz. a. kelt határozata az
erdészeti minisiteri utasítás 5., 7., 9., 10. és 11. szá-
kasainak érvényesítése tárgyában. — A szükséges
intézkedések megtételnek.
Az erdészeti albizottság betervezi a helyesbített ár
és érték szabályzatokat. — A n. m. k. vallás és
közoktatási ügyi miniszteriumhoz felterjesztetnek.
A megyei árszaki elnök jelentése, melyben a 1553. sz.
a. kelt kgy. határozattal bekívánt adatok betervez-
tésére egy újabb határidőt kér. — A kért határidő
martius hó 1-ig megadatik.
Az antalfalvi járás szolgabírójára 3590. számhoz beterve-
zti jelentését Csóka Trifun és társai panasz tár-
gyában. — A megye alispánjának kiadatik.
Pancsova város közigazgatási bizottságának íratára a f. é.
3049. számú megkeresvényre. — Tudomásul szolgál.
A pancsovai kir. ügyésznek íratára Kraecsnov János
panasz tárgyában. — A m. ügyészségnek kiadatik.

Burba Péter petrovszellői lakos kérvénye a községi
képviselő testület azon határozatának jóváhagyására,
mellyel részére 100 frt segély szavaztatott meg. —
A megye alispánjának átengedtetik.
VIII. Elnöki előterjesztések.
A megyei számvevőség november havi tevékenység
kimutatása. — Tudomásul szolgál.
A megye alispánja betervezi a nagy-beeskereki bír-
tónőnek megválasztása alkalmával felvett jegyző-
könyvet. — Tudomásul szolgál.
Babits József biz. tag betervezi a zombolyai kir. já-
rásbírósi fogházak megválasztása alkalmával fel-
vett jegyzőkönyvet. — Tudomásul szolgál.
Rónay Jenő megyei főjegyző betervezi a nagy-szent-
miklósi kir. járásbírósi fogházról felvett jegyző-
könyvet. — Tudomásul szolgál.
A megye alispánja betervezi a nagy-kikindai tör-
vényes bírónőnek megválasztásáról szóló jegyző-
könyvet. — Tudomásul szolgál.
Szerb és M.-Ittebe községeknél kérvénye az ittebei
postának a bega-szt-györgyvel leendő összeköttetése
iránt. — A kérelemnek hely adatik.
IX. Katona ügyek.
Kudrin Zsiva, dolovai lakos kivételes nősülés iránti
kérvénye. — Elutasítottatik.
Flaumann Márton czernabari lakos hason ügye. — El-
utasítottatik.
Radak Naum, nagy-kikindai lakos hason ügye. — El-
utasítottatik.
Pejov Péter, ó-bessenyői lakos hason ügye. — Eluta-
sítottatik.
Kojity Iván, n.-kikindai lakos hason ügye. — Eluta-
sítottatik.
Gorban György, csebzai lakos hason ügye. — Eluta-
sítottatik.
X. Közmunka ügyek.
A kir. építészeti hivatal jelentése az állam- és ország
utak 1881. é. november havi állapotáról. — Tudu-
másul szolgál.
A n. m. közmunka és közlekedési miniszterium leírata
az arad-csanádi helyi érdekű vasút bejárása tárgyában.
— A határozatához Enyedi Albert kir. főmérnök
küldetik ki.
A kir. tanfelügyelő jelentése 1881. évi november ha-
varól. — Tudomásul szolgál.

H I R D E T É S E K.

11475. sz. k. i. 1881. **Hirdetmény.** (3-1.)
Az 1871. évi XVIII. t.-cikk 103-ik és következő
§-ainak rendelkezéséhez képest ezennel közhírré tételük,
miszerint a volt Jovanovits Péter és Katalin-féle jelen-
leg a vár. árva-pénztár tulajdonát képező s körülbelül 4
holdat tevő kertnek a város által leendő megvétele a **ja-
nuári** rendes havi közgyűlésben fog tárgyaltni.
Polgármesteri hivatal:
Kelt Nagy-Becskereken, 1882. évi január hó 1-én.
Kulifay Lajos,
polgármester.

10175. sz. k. i. 1881. **Hirdetmény.** (2-1.)
Nagy-Becskerek város tanácsa részéről mind azon
háztulajdonosok, kiknek házaik egészben vagy részben
bérbeadattak, ezennel felhívattak a házbérlőjükhöz vallo-
mást 14 nap alatt a helybeli alszámvévősnél annál bi-
zonyosabban bejelenteni, mert különben azok ellen, kik
ezen határidő alatt nem jelenkeznek, a törvény értelmében
eljárás fog követtetni.
Kelt Nagy-Becskereken, 1882. évi január hó 3-án.
Kulifay Lajos,
polgármester.

Első ügyvédi-ügynöki-iroda.
(Fennáll 1867-ik év óta.)
Ügyvédtársaimtól, egyletek-, társulatok-, közsegek-
és magánoktól stb. elfogadok minden megbízást, mely
peres vagy perenkívüli ügyekben az egyes miniszteriumok,
kir. Curia, kir. tabla, e. f. bíróságok, hitelintézeteknél stb.
közbenjárás, helyettesítést, kölcsönnyújtást, szorgalmazást
értékesítést igényel. Eszközök czégbefizetéseket, készletek
vadász- és vérdíjakat.
Irodám czélja a rendes ügyvédi működés mellett
közbenjárásom által a vidéki közönséget az utánjárás
költségétől megkímélni s gyors és alapos tudósításokkal
szolgálni.
Perenkívüli ügyekben a díjak egy fél napi időnél
többet nem igénylő eljárásért 1-3 frt, mely összeg előre
küldendő be.
Irodám helye: Budapest, VI. ker. Bástya-utza, 33. szám.
Réső-Ensel Sándor.
köz- és váltó- ügyvéd.
(192-33)

RICHARD GYÓGYSZERÉSZ SCHWEITZ LABORATÓRIUM
Számos tekintélyes sveitzi,
német és osztrák orvos, to-
vábbá számos orvosi szaklap
egyed- véleménye alapján, a
Schaffhausenben lakó Brandt
Richard gyógyszerész által
szveitzi gyógynövényekből ké-
szített sveitzi labdacsokat, me-
lyek szerezés és összetételük
folytán a nélkül, hogy a test
ártalmára volnának, minden
esetben, a hol gyenge szék-
lettel, epe és nyák-kiváratások,
vértisztítás, az egész emésztő-
szervek élénkítése, erősítése kell,
mint biztos, fájdalom nélkül
ható olcsó gyógyszer, mindenkinek
legmelegebben ajánlhatjuk.
Vételkor Brandt Richard gyógyszerész sveitzi labdacso-
kai kérendők, melyek bádogszelencékben adnak, és pedig 50
szem 70 kr. és kisebb próba doboz 15 szemmel 25 kr. ó.
A valódi sveitzi labdacso minden szelencében a fentjelzett
raggyan van fehér sveitzi kereszt vörös mezőben, a készítő
névalójával. — A használati utasítás az alább jelzett
gyógyszertárakban ingyen kapható.
Kapható: **N.-Beeskereken Kellner József,**
Menczer Lipót és Steiner Miklós gyógyszerész
uraknál. (193-42)

10605. sz. k. i. 1881. (216-33)
Felhívás.
Az idvori Tesin-féle 110. számú házközösség 1874.
T. v. óta jogszabattal és ismeretlen helyen távol levő tagja
csin Jugubicza ezennel felhívattik, miszerint 1 év, 6 hét
és 3 nap alatt illetőségi községébe és házközösségébe
annál inkább visszatérjen, vagy pedig tartózkodási helyéről
hírt adjon, mert ellenesben házközössége összeírásából
töröltetni és minden a községi vagyonhoz való joga
érvénytelenül nyilváníttatni fog.
Kelt az antalfalvi szolgabíróságnál 1881. decz. 14-én.
Sztojanovich Vazul,
szolgabíró.

A
„HÖLGYEK LAPJA“
az egyetlen és legnépszerűbb hetenként megjelenő szépirodalmi és
divatlap; minden száma párisi divattal és értékes mellékletekkel
jelen meg. Előfizetési ára évenként 3 frt; félévre 6 frt; egész évre
12 frt. Előfizetheti bármely hónap elejétől kezdve. Szerkesztő és kiadó
Milassin Vilmos, kinél ezenkívül megrendelhető a
„SZÉPIRODALMI CSARNOK“
regény folyóirat mindkét folyamára; mindkettő hetenként jelen meg négy
ives füzetekben s bérmenten küldetik meg.
A „Szépirodalmi Csarnok“ rendes folyamára a világirodalom leg-
újabb regényeit közli, kezdve az 1882-ik évet Montépin legzebb nagy
regényével: a „Pénz ő felségét“ vel s utána más hason szép új
regényekkel. Előfizetési ára egész évre 52 füzetre (a pénz egyszerre be-
küldésével) 9 frt; — félévre, 26 füzetre 5 frt; — évenkéntre, 13 fü-
zetre 2 frt 50 kr.
A „Szépirodalmi Csarnok“ rendkívüli folyamára legnagyobb rész-
ben classicus regényeket közöl, kezdve az új évet Brod Alfonz szép re-
gényével, „Az emir leánya“ cíművel. Előfizetési ára egész évre
52 füzetre 8 frt; — félévre, 26 füzetre 4 frt; — évenkéntre 13 fü-
zetre 2 frt.
A „Hölgyek Lapja“ egész éves, vagy egész évre kötelezett elő-
fizetői a két regénycsarnok kedvezményáron kapják; ugyanis a ren-
des folyamat egész évre 7 frt; — félévre 3 frt 50 kr.; — évenkéntre
1 frt 75 kr.; — egy hóra 60 kr.; — a rendkívüli folyamat pedig
egész évre 6 frt; — félévre 3 frt; — évenkéntre 1 frt 50 kr.; — egy
hóra pedig 50 kr.

Legérdekesebb regények
rendkívüli leszállított áron.
Mindenki által s így azok által is megrendelhetők, kik nem
előfizetőink.
I. Csoport: **Montépin Xavér** regényei.
— 50% árszállítással. —
Bolti ára Most
1. „Az örültek orvosa“ regény 8 kötet, 6 frt 40 kr. 3 frt 20 kr.
2. „A creol nő leánya“ „ 8 „ 6 „ 40 „ 3 „ 20 „
3. „A rochevillei büntény“ „ 4 „ 3 „ 20 „ 1 „ 60 „
4. „A 13-ik számú borkocsi“ „ 7 „ 5 „ 60 „ 2 „ 80 „
5. „A vörös borkocsi“ „ 5 „ 5 „ — „ 2 „ 50 „
Ezen 32 kötet együtt rendelve meg 11 frt 20 kr.
II. Csoport: **Dumas Sándor** regényei.
— 60% árszállítással. —
Bolti ára Most
1. „A párisi Mohikánok“ regény 17 kötet 23 frt 40 kr. 8 frt — kr.
2. „Gróf Monte Christo“ „ 12 „ 12 „ — „ 4 „ —
3. „Mári királyné“ „ 6 „ 6 „ — „ 1 „ 80 „
4. „Monsoreau hölgy“ „ 8 „ 8 „ — „ 2 „ 40 „
5. „Nagyvenetók“ „ 8 „ 8 „ — „ 2 „ 40 „
Ezen 51 kötet együtt rendelve meg 16 frt.
*) A „Hölgyek Lapja“ előfizetői a „Párisi Mohikánok“ at 6 frt
50 kr. kedvezményáron rendelhetik meg.
III. Csoport: **„A világ legnagyobb regénye: a „Rocambole“.**
— 60% árszállítással. —
Bolti ára Most
1. „Rocambole ifjúsága“ Ponsontól regény 11 kötet 11 frt — kr. 5 frt 50 kr.
2. „Rocambole hőstettei“ „ 10 „ 10 „ — „ 4 „ 20 „
3. „Rocambole visszatérése“ „ 9 „ 9 „ — „ 5 „ —
4. „Rocambole végkiáradása“ „ 7 „ 7 „ — „ 2 „ 80 „
Ezen 37 kötet együtt rendelve meg 15 frt.

IV. Csoport: **Ponson du Terrail** regénye
— 50% árszállítással. —
Bolti ára Most
1. „A vadász kutya“ regény 3 kötet 3 frt — kr. 1 frt 50 kr.
2. „Kastély és hámor“ „ 2 „ 2 „ — „ 1 „ 20 „
3. „Nagyvilági tolvajok“ „ 10 „ 10 „ — „ 7 „ —
4. „Jeruzsálem-utca“ „ 4 „ 4 „ — „ 3 „ —
5. „Rocambole föltámadása“ „ 11 „ 11 „ — „ 10 „ —
V. Csoport: **Gaboriau Emil** bűnvádi nagy regényei
— 40% árszállítással. —
Bolti ára Most
1. „III. Napoleon bűnei“ (A bukfenz) regény 9 kötet 9 frt — kr. 5 frt — kr.
2. „Lecoq úr“ „ 6 „ 6 „ 40 „ 4 „ —
3. „Lecoq Orciváiban“ „ 3 „ 3 „ — „ 1 „ 80 „
4. „113-ik számú peresomó“ „ 4 „ 4 „ — „ 2 „ 50 „
Ezen 22 kötet együtt rendelve meg 11 frt 50 kr.
VI. Csoport: **Uj regények különböző szerzőktől**
— 60% árszállítással. —
Bolti ára Most
1. „A Carbonár“ (Boisgobeytől) regény 6 kötet 6 frt — kr. 2 frt 40 kr.
(Piros róza lovagjai)
2. „Legjobb botrány“ (Sretontól) „ 3 „ 3 „ — „ 1 „ 20 „
3. „A püpos“ (Pévaltól) „ 6 „ 6 „ — „ 4 „ —
4. „Regina“ (Wilsontól) „ 2 „ 2 „ — „ 1 „ 20 „
5. „Kempelen Gyula és Riza beszédei“ „ 2 „ 2 „ 40 „ 1 „ 20 „
6. „A Mauréze család“ (Grevilletől) „ 1 „ 1 „ 80 „ — „ 40 „
7. „Az asszonyok“ (Kocktól) „ 1 „ 1 „ 40 „ — „ 75 „
8. „A kis bizományos“ (Kocktól) „ 1 „ 1 „ 20 „ — „ 70 „
9. „Elveszett koronák“ (Csukássytól) „ 1 „ 1 „ 40 „ — „ 80 „
10. „II. Napoleon“ (A reichstadi her-
cege) Enaultól „ 1 „ 1 „ 20 „ — „ 60 „
11. „Noirel József“ (Cherbuliez) „ 2 „ 2 „ — „ 1 „ —
12. „Lidia“ (Dobsa Lajostól) „ 1 „ 1 „ 20 „ — „ 60 „
Ezen 27 kötet együtt rendelve meg 12 frt 50 kr.
VII. Csoport: **Legolcsóbb regények**
— 70% árszállítással. —
Bolti ára Most
1. „A titokteljes nő“ (Racottól) regény 2 kötet 2 frt — kr. 1 frt 80 kr.
2. „Egy rossz asszony“ (Badéretől) „ 1 „ 1 „ 20 „ — „ 60 „
3. „René kisasszony“ (egybekötve) „ 3 „ 3 „ — „ 1 „ 20 „
4. „Montretout grófnő“ Tissottól „ 3 „ 3 „ 40 „ 1 „ 20 „
5. „Az abbé“ Jaimetól „ 2 „ 2 „ 60 „ — „ 80 „
6. „A gonosz fiú“ Jaimetól „ 2 „ 2 „ 60 „ — „ 80 „
7. „Haggard Józsa leánya“ Braddontól „ 3 „ 3 „ — „ 1 „ 10 „
8. „Lethrington Lord“ regény 2 „ 2 „ — „ 70 „
9. „A szörnyeteg“ Mortiertől „ 2 „ 2 „ — „ 70 „
Ezen 17 kötet együtt rendelve meg 5 frt 20 kr.
VIII. Csoport: **Legjobb kiadványaink:**
1. „A nyomorultak“ Hugo Victoról 12 kötet 6 frt — kr.
2. „Rémes éjek“ Brod Alfonzól 5 „ 4 „ 40 „
3. „Mouret abbé vétké“ Zola Emiltől 3 „ 2 „ 40 „
4. „Az esküdtszék ítélete“ 2 „ 1 „ 60 „
5. „A bűnös nő“ Lermína Gyulától 2 „ 1 „ 60 „
Ezen 24 kötet együtt rendelve meg 11 frt.
*) E két classicus regény 1881-ik évi regénycsarnokunk rend-
kívüli folyamában 51 füzetben jelent meg s e két nagy regényt tartal-
mazó 51 füzet külön is megrendelhető 8 frt; a „Hölgyek Lapja“ elő-
fizetői részéről pedig 6 frt; sőt ez utóbbiak e két regényt külön is
olcsóbban rendelhetik meg, vagyis a „Nyomorultak“ at 4 frt 50 kr-ért,
a „Rémes éjek“ -et pedig 2 frt kedvezményáron.
IX. Csoport: **Az „Uj szépirodalmi Csarnok“ 1881-ik évi ren-
des folyamára a következő legújabb világhírű regények:**
1. „Szerlem ő fensége“ Montépin Xavértól 9 kötet 7 frt 20 kr.
2. „Egy párisi nő története“ Feuille Octavetól 1 „ — „ 80 „
3. „Mauzars gróf leánya“ Boisgobeytől 6 „ 4 „ 80 „
4. „A Marignan örökség“ Saunière Páitól 1 „ — „ 40 „
E négy világhírű regény az „Uj szépirodalmi Csarnok“ 1881-ik
rendes folyamában jelent meg 52 füzetben s e négy regény együtt
rendelve meg, az egész 52 füzet ára 9 frt. — A „Hölgyek Lapja“ elő-
fizetői pedig 7 frt rendkívüli kedvezményáron kapják.
Ezen 12, III., IV., V., VI., VII., VIII. és IX. csoport-
beli összes, egy a IV. csoportbeliek közül az 1. és 2. alatti regények,
összesen tehát 232 kötetből álló ötven külön álló regény együtt és
egyszerre rendelve meg, 225 frt bolti ár helyett 80 forintért kapható.
X. Hárminczkét író és költő (a „Hölgyek Lapja“ munkatársai)
nagy arcképeit tartalmazó fényes nagy műlaponk 5 frt bolti ár helyett
most egy forintért rendelhető meg. (Csomagolási díj és feladó vevény
bélge külön meg 11 kr.)
XI. A „magyar nők arcképcsarnoka“ első műlap 32 előfizető-
nőnk nagy arcképeivel ugyanoly áron rendelhető meg, mint a X. szám
alatti műlap.
Budapest, 1882.
(1-21)

MILASSIN VILMOS, szerkesztő-kiadó.
Budapest, IV. ker. Szervitátor 8. sz.

A lapbizottságnak hozott határozata folytán a szerkesztésért felelős: Hegedüs Miklós. — Főmunkatárs: Gretes József.
Nyomatott kiadó Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskereken.